

Datum: 21-01-2022

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تُوذِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ
الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ
لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ.
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنْصِتْ وَالْإِمَامُ
يَخْطُبُ فَقَدْ لَعَوْتَ.

GEDRAGSREGELS (ĀDĀB) OP DE VRIJDAG

Allah ﷻ zegt het volgende in de Qurʾān: “O jullie die geloven! Als jullie tot het gebed worden geroepen, op de vrijdag, haast jullie dan naar het gedenken van Allah en laat de handel achterwege. Dat is beter voor jullie, als jullie het wisten.”¹ Volgens een *ḥadīth* zei de Profeet ﷺ het volgende: “Als je op de vrijdag tegen jouw vriend ‘wees stil!’ zegt terwijl de *imām* een preek houdt, heb je je schuldig gemaakt aan nutteloos geklets.”²

Beste broeders en zusters!

De vrijdag is de wekelijkse feestdag van de moslims; de dag van goedheid, zegeningen, barmhartigheid, vergeving, broederschap en saamhorigheid. De Profeet ﷺ omschreef de vrijdag als volgt: “De beste dag waarop de zon is opgekomen, is de vrijdag.”³ Wat de vrijdag zo belangrijk en waardevol maakt, is ongetwijfeld het vrijdaggebed. Een van de belangrijkste voorwaarden om van de waarde van de vrijdag te kunnen genieten, is door het vrijdaggebed te verrichten. Laten we het vrijdaggebed dan ook als een verheven doel voor onszelf stellen. Immers, het vrijdaggebed is een onderscheidend kenmerk (*shīʿār*) van de Islām en één van de meest fundamentele aanbiddingsvormen. Deelname aan het vrijdaggebed is een verplichting (*fard*) voor een moslim die gezond van verstand is, in vrijheid verkeert en de puberteit heeft bereikt. De verplichtstelling ervan is geregeld in de Qurʾān, de *sunna* en in de consensus (*al-ijmāʿ*). Het vrijdaggebed bestaat uit twee eenheden (*rakaʿāt*). Ervoor en

erna worden vier eenheden (*rakaʿāt*) aan *sunna*-gebeden verricht. Het vrijdaggebed kan uitsluitend in gemeenschap worden verricht, niet individueel. Geldige excuses daargelaten is het verwaarlozen van het vrijdaggebed een grote zonde. De Profeet ﷺ zei daar het volgende over: “Wie driemaal het vrijdag[gebed] nalaat vanwege laksheid, op diens hart zal een stempel worden gezet.”⁴

Beste gelovigen!

Een belangrijke voorwaarde van het vrijdaggebed, is de preek (*al-khutba*). Aan de preek, die een belangrijke bron van informatie is, is voldaan indien deze bestaat uit lofprijzing, verheerlijking of het uitdrukken van de majesteit van Allah.⁵ De vrijdagpreek bestaat uit oprecht advies (*naṣīḥa*), herinnering en waarschuwing voor de gelovigen. Het is tevens een uitnodiging tot geloof (*īmān*), verborgen kennis (*ʿirfān*), ethiek (*akhlāq*) en waarheid (*ḥaqq*). Aangezien de preek de status heeft van een verplicht gebed, is het stil en aandachtig luisteren naar de preek een gedragsregel van het vrijdaggebed. Het is verkeerd om tijdens de preek verbaal of non-verbaal te spreken of je mobiele telefoon te gebruiken.

Beste moslims!

Laten we ons best doen om ons voordeel te doen met de zegeningen van de vrijdag. Laten we het vrijdaggebed verrichten om zo een oase van spiritualiteit binnen te gaan. Laten we onszelf onder geen enkele omstandigheid vervreemden van deze verheven aanbiddingsvorm. Laten we niet vergeten dat de vrijdagpreek een onderdeel is van het vrijdaggebed. Laten we ons tijdens de preek uitsluitend concentreren op de redenaar en de preek. Laten we handelingen die niet passen bij de geest van onze aanbidding vermijden. Laten we met onze gedachten, onze harten en onze lichamen alleen Allah ﷻ gedenken. Laten we niet vergeten dat we tijdens de preek in aanwezigheid verkeren van Allah ﷻ. Ik beëindig mijn preek met een *ḥadīth*: “Wie de grote rituele wassing (*al-ghusl*) verricht, vervolgens bij de vrijdag[dienst] komt en het gebed verricht dat voor hem is voorbestemd, vervolgens zwijgt totdat hij [dat wil zeggen: de *imām*] zijn preek beëindigt en vervolgens met hem het gebed verricht, dan worden voor hem [zijn zonden] tussen die [vrijdag] en de volgende vrijdag vergeven, aangevuld met drie dagen.”⁶

Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland (ISN)

¹ Al-Jumuʿa, 62: 9.

² Al-Bukhārī, Al-Jumuʿa, 36.

³ Al-Muslim, Al-Jumuʿa, 18.

⁴ Ibn Mājah, Al-Iqāma, 93.

⁵ Şentürk & Yazıcı, *Handboek van de Islām* (vert.), ISN, 2020, p. 173.

⁶ M1987 Al-Muslim, Al-Jumuʿa, 26.